

biuletyn informacyjny

NSZZ

Solidarność

POLITECHNIKI
WROCŁAWSKIEJ

ZAKŁÓŻONY
w styczniu
1982 roku

nr
100

..Spisane będą czyny i rozmowy... (Czesław Miłosz)

grudzień 1989

Osiem lat bez wpadki, 98 zwykłych i kilkanaście specjalnych numerów Biuletynu Informacyjnego, kilkudziesięciostronicowa broszura pt "Tadeusz Huskowski", ulotki, kartki świąteczne - to plon konspiracyjnej działalności wydawniczej prowadzonej na Politechnice od wprowadzenia stanu wojennego w grudniu 1981 r. do zawieszenia działalności Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej w listopadzie bieżącego roku.

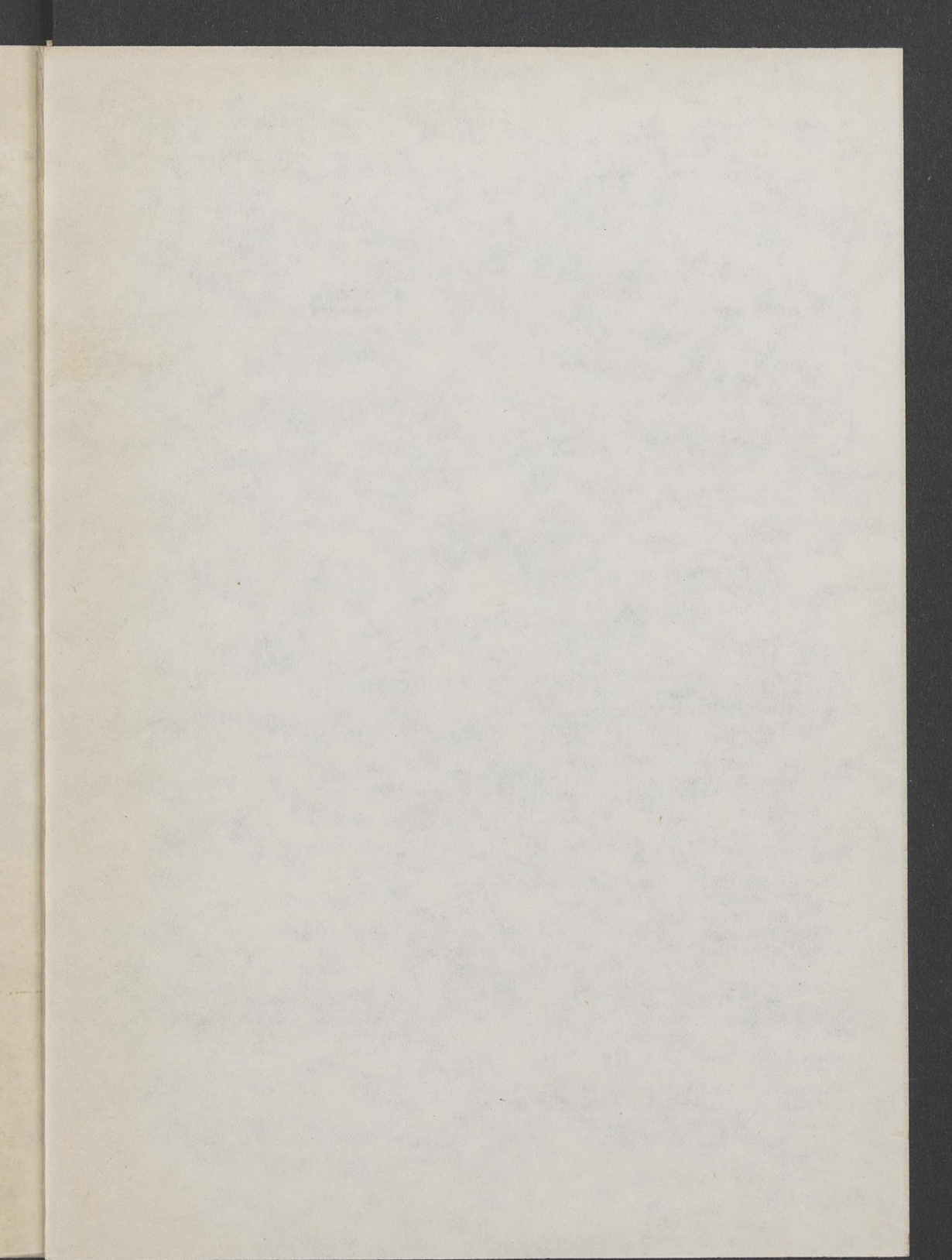
Pierwszy akt tej działalności miał miejsce już 15 grudnia 1981 r. W kilka godzin po rozgromieniu przez ZOMO strajku studentów i pracowników P. Wr. w Uczelni zostało rozwieszonych kilkadziesiąt egzemplarzy maszynopisu z relacji o przebiegu strajku trwającego od 13 grudnia do nocy 14/15 grudnia.

W styczniu 1982 r. ukazał się pierwszy numer Biuletynu Informacyjnego P. Wr. jako "Pismo członków organizacji zakładowej NSZZ "Solidarność" Politechniki Wrocławskiej". Cel pisma został określony cytatem z wiersza Czesława Miłosza

"Spisane będą czyny i rozmowy"

Pismo powstało spontanicznie z potrzeby oporu wobec bezprawia wojny polsko - jaruzelskiej. Pierwsza dwa numery były rozpowszechnione w postaci dziesiątków egzemplarzy maszynopisu. W marcu 1982 r. doszło do porozumienia dwóch grup pragnących podjąć wydawanie pisma metodą powielania z kalki białkowych. Jednak dopiero w maju 1982 wydany został nr 3 BI w nakładzie 500 egzemplarzy, w którym redakcja wyjaśniała m. in.: "numer ten przygotował zespół, który podejmuje zadanie przywrócenia o

1874

biegu niezakłamaną informację o sprawach Uczelni i w miarę możliwości - ujawniania zakulisowej gry, prowadzonej przez władzę partyjną - państwowe, godzące w interesy pracownicze, studenckie i w interesy na uki /a również gospodarki/ polskiej...". Tej zapowiedzi pismo starało się być wierne przez ponad siedem lat. W maju 1982 ukazał się nr 3a przygotowany przez drugi zespół redakcyjny. Na przełomie maja i czerwca ukonstytuowała się Uczelniana Komisja Koordynacyjna, która od nr 4-tego /czerwiec 82/ przejęła BI jako swój organ prasowy. Od nr 5 /czerwiec 82/ do nr 42 /grudzień 84/ BI wydawany był techniką powielania, z czerwonym nadrukiem tytułu, na formacie A-4 w nakładzie 500 egz. Począwszy od nr 43 /styczeń 85/ zmienili się format pisma na A-5 a technika druku na sitodruk. Zwiększony został nakład pisma do z reguły 800 egz., a w przypadkach poruszania w numerze spraw studenckich zwiększany był do 1200 egz., przy czym część nakładu przekazywana była do kolportażu NZS P4 Wr.

rzucających oszustwa...".

Pracą redakcji BI kierowało kolejno trzech redaktorów. Od numeru 99 Biuletynu na pierwszego redaktora jawnego. Cieszy nas, byłych redaktorów, że nasze pismo może teraz zacząć być oficjalny.

Nowej redakcji życzymy wielu interesujących tematów, grona stałych korespondentów i życzliwych czytelników.

Wrocław, grudzień 1989 r.

Dotychczasowi redaktorzy BI

Z posiedzenia Senatu

24 posiedzenie Senatu P. Wr. odbyło się 16 listopada br. Na wstępie Senat pożegnał odchodzącego na emeryturę prof. B. Pilawskiego. Uczczono pamięć zmarłych: doktora h.c. P.Wr. prof. Z. Wiluna /B. W. / oraz doc. J. Pysznika /I-2/.

Po przyjęciu przez Senat protokołu z poprzedniego posiedzenia Senatu, doc. Zdanowski przedstawił wyniki wyborów uzupełniających do Senatu. Przedstawicielami pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zostali: Żyborcka, M. Muszyński, W. Szklarski, Zb. Zajacz - kowski. Natomiast wybory przedstawicieli studentów zakończyły się niepowodzeniem. Próba przeformowania przez Uczelnianą Komisję Wyborczą / przy votum separatum dr Jankowskiego wobec stanowiska UKW / akceptacji wyboru przedstawicieli studentów, przy licznych uchybieniach formalnych, braku quorum itp. nie powiodła się - Senat odrzucił propozycję UKW. Z kolei rozpatrzono wnioski w sprawach:

- nadania tytułu i powołania na stanowisko prof. nadzw. doc. E. Idczak / 45 - tak, 0 - nie, 2 - wstrzymujące się,
- powołania na stanowisko docenta: dr hab. inż. Z. Banaszaka /60 - tak, 0 - nie, 1 - wstrzym./.

Prof. Luty przedstawił sprawozdanie z rekrutacji oraz letniej sesji egzaminacyjnej. W br. przyjęto na pierwszy rok studiów 1481 osób /w lipcu - 1112 osób, we wrześniu - 349 osób/. Zwraca uwagę niewypełnianie limitów miejsc na większość wydziałów oraz minimalny wzrost liczby przyjętych studentów. Wyniki letniej sesji egzaminacyjnej potwierdziły tendencje występujące od wielu lat: niską "sprawność" na 2,4 oraz 10 semestrze. W pierwszym przypadku jest to wynik kłopotów z adaptacją i odświeżeniem młodzieży mniej zdolnej, w drugim - taktyka przedłużania studiów /szczególnie jest to widoczne na Budownictwie Ładowym, Górnictwie, Infor. i Zarządzaniu/. Z kolei kwestor P.Wr., dr Bałaj, przedstawił informację o sytuacji finansowej Uczelni. Obecnie, po kolejnych indeksacjach ogólna sytuacja finansowa jest zła. Fundusz własny w obrocie zmalał ze 120 do 30%, przekroczono wydatki z funduszu rozwoju na zakup aparatury /ok. 1 mld zł/, remonty /1,5 mld zł/ i inwestycje Szkoły. Nie wpływają dotacje /1/ na pomoc materialną i socjalną dla studentów. W działalności badawczej zleconej brak jest ok. 1,2 mld zł /do końca roku/. Kwestor zaapelował o wzmocnienie dyscypliny finansowej we wszystkich jednostkach Szkoły, w szczególności w zakresie terminowej realizacji zleceń. Generalnie, władze Uczelni chcą uniknąć zaciągania kredytów bankowych /bardzo wysoki procent/ i ratować jednostki bankrutujące. Tu informacja dla tych, którzy starają się utrzymać dodatnie saldo: deficyty zostaną "sprawiedliwie" podzielone między wszystkie jednostki. Dr Jankowski podniósł sprawę opóźnień w wypłatach nagród dyrektorów instytutów, a także / jako odzew na apel kwestora/ wniosk o niezwłoczne wypłacenie honorariów po wpłynięciu na konto P. Wr. należności za zakończone prace, co oznacza odejście od dotychczas ustalonych terminów wypłat. Propozycja została przyjęta przez władze Uczelni. Następnie J.M. Rektor przedstawił plan

posiedzeń Senatu na rok 1989/90, informując o rezygnacji z wyjazdowego charakteru konferencji Senatu i przeniesieniu jej na 15 i 16 grudnia br. Dr Jankowski zgłosił zastrzeżenie do terminu najbliższego posiedzenia Senatu /pierwotnie - 26-28 XI br./ podnosząc kwestię nasilających się zwolnień pracowników P. Wr. i potrzebę ustalenia strategii postępowania w tym zakresie w najbliższym czasie. Mimo wsparcia ze strony doc. Zdanowskiego i dr Wójcika, wniosek o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Senatu na ten temat został odrzucony przy wyraźnej niechęci większości członków Senatu i ciała rektorskiego do dyskusji na ten temat. /Najwyraźniej najwyższym organem kolegiальnym Szkoły jest zebranie dyrektorów instytutów z prorektorem Charewiczem na czele - przyp. Og./ Na zakończenie przedłużającego się / jak zwykle/ posiedzenia Senatu, dokonano m.in. wyboru delegata do Komitetu d/s Postępu Technicznego /wybrano prof. W. Kasprzaka/; J.M. Rektor odczytał list prof. Czerwonko / jak zwykle protestujący, tym razem w sprawie jego udziału w karierze prof. J. Pawlikowskiego/, poinformował o kolejnej wersji nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, a także zapoznał zebranych ze stanowiskiem Zebrania Delegatów NSZZ "Solidarność" w P. Wr. w sprawie obecności PZPR w organach kolegiальnych Szkoły.

Ogończyk

X X X X X

Po odczytaniu stanowiska Zebrania Delegatów NSZZ "Solidarność" głos zabrał I sekretarz KU PZPR dr R. Będziński. Z żalem w głosie, choć nie bez swady, przywołał tytuł dyskusji z 1988 r. /zaplanowaną w 1981 r./ "Czy możemy się porozumieć?", informując Senat o konieczności konsultacji z plenum KU swojego stanowiska w sprawie apelu o dobrowolną rezygnację z udziału przedstawicieli PZPR w organach kolegiальnych Uczelni.

Sięgnijmy pamięcią w niedaleką przeszłość... To KU PZPR P. Wr. wypowiedział się zdecydowanie za nowelizacją ustawy o szkolnictwie wyższym w 1985 r., wbrew opinii większości społeczności naszej Uczelni. Nota bene, KU organizował emisariuszy jeżdżących po zakładach pracy i agituujących za zmianą ustawy. To na plenum KU PZPR P. Wr. padło stwierdzenie a la Łysenko: przeciętny poziom naukowy pracownika P. Wr. jest wyższy niż przeciętny poziom naukowy pracowników niezaszczyconych przynależnością. Ten sam Komitet / dr Będziński jest członkiem egzekutywy KU od 1981 r., do niedawna był sekretarzem d/s organizacyjnych, pozostali członkowie mają różne zaszczytne staże - np dr Sysak /wyjazdy zagraniczne - brak uzgodnień - czyt. odmowy paszportowe/, dr Langowski, K. Noga / w akcji oceny 1986/87 sformułował zrzuty wobec 14 osób zatrudnionych na Uczelni, które miały doprowadzić do ich zwolnienia lub usunięcia ze stanowiska nauczyciela akademickiego /bezpośredni wykonawcy to sekretarze OOP w jednostkach organizacyjnych "skazańców"/. To właśnie KU PZPR P. Wr. jednoznacznie zajmuje pozycję "betonu" w organizacji wojewódzkiej PZPR. Te i wiele innych, większych i mniejszych spraw i sprawek / chociażby w swoim czasie dodatkowe kartki na bezczynę z Działu Transportu dla członków egzekutywy i R. Będzińskiego go też / powoduje, że stanowisko Zebrania Delegatów jest niczym innym, jak tylko wyrazem ugruntowanej opinii społeczności P. Wr. o roli i miejscu PZPR na naszej Uczelni.

Towarzyszu Będziński! To nie spisek! To opinia ciała przedstawicielskiego największej organizacji działającej w P. Wr.! Czy możecie to zrozumieć?

X X X X X

KONCEPCJA POPRAWY SYTUACJI POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Część I. Szkic diagnozy aktualnej sytuacji.

Najważniejszymi dziedzinami działalności Politechniki Wrocławskiej są działalność: dydaktyczno - wychowawcza i naukowo - badawcza. Trzeba pamiętać, iż od dłuższego czasu następuje praktyczna ewolucja /nie mająca pełnego odzwierciedlenia w statusie prawnym/ powodująca przejście uczelni ze sfery użyteczności publicznej /budżetowej/ do sfery samofinansującej się. W określeniu aktualnej sytuacji uwagę skoncentrowano na głównych i istotnych tendencjach w zakresie zatrudnienia, majątku trwałego i wspomnianych dziedzin. Wykorzystano "Sprawozdanie z działalności Politechniki Wrocławskiej w roku 1988". Pozwala ono założyć tendencje zarysowujące się w latach 1985 - 1988 odnoszące się do uczelni jako do całości. Zaletą opracowania jest m. in. stosowanie wskaźnika inflacji, za który / z uwagi na brak oficjalnych ustaleń / uznano wzrost średnich płac w przemyśle.

1. Charakterystyka zatrudnienia

Do ważnych i wyraźnych tendencji w zakresie zatrudnienia należy zaliczyć:

- + występowanie równoliczebnych grup pracowników: a/ naukowo - dydaktycznych, b/ naukowo - technicznych i analogicznych, c/ administracji
- + w grupie "samodzielnych" pracowników naukowo - dydaktycznych:
 - nieznaczny wzrost liczby pracowników i ich procentowego udziału,
 - znaczny wiek / ok. 60 lat /,
 - wzrost liczby nadanych stopni dr hab i ich spadek w 1988 r.
- + w grupie "niesamodzielnych" pracowników naukowo - dydaktycznych:
 - spadek liczby adiunktów / i ich procentowego udziału /,
 - wzrost liczby asystentów / i ich procentowego udziału /,
 - spadek udziału tej grupy w stosunku do pracowników "samodzielnych"
- + w grupie pracowników pozostałych:
 - spadek liczby / i udziału / pracowników inżyniersko - technicznych
 - wzrost liczby / i udziału / pracowników naukowo - technicznych i robotników,

Ponadto obserwuje się:

- wzrost płynności kadr,
- wzrost udziału nauczycieli, mimo że ich liczba maleje,
- wachanie średniej płacy nauczycieli w stosunku do pozostałych pracowników,
- spadek udziału wynagrodzeń w poniesionych kosztach.

2. Charakterystyka ruchomych środków trwałych.

Aktualna wartość ruchomych środków trwałych / aparatury /:

- jest porównywalna z obrotem / przychodem i kosztami /,
- stanowi kilkanaście procent nadwyżki finansowej,
- jest dwukrotnie większa niż fundusz rozwoju /w dyspozycji uczelni/,
- wykazuje znaczną dekapitalizację.

Zakupy nowej aparatury z zastosowaniem wskaźnika inflacji wykazują stały spadek. Istnieją obawy wywołane tworzeniem spółek, które mogą uszczuplić substancję majątkową.

3. Działalność dydaktyczno - wychowawcza

Sytuację omawianej działalności można określić następująco:

- po stałym spadku liczby studentów zauważa się w 1988 r. ich wzrost,
- liczba studentów na nauczyciela jest stała,
- mimo spadku liczby studentów ostatniego roku coraz więcej osób kończy studia w terminie,
- 95% kosztów dydaktyki pokrywa dotacja z budżetu państwa,
- udział kosztów dydaktyki w kosztach ogółem szybko maleje,
- największy udział w kosztach dydaktyki mają wynagrodzenia,
- uwzględnienie inflacji wykazuje regres wielkości kosztów dydaktyki.

- 4.
4. Działalność naukowo - badawcza.
Prezentując tę sferę należy wymienić następujące fakty:
 - dwie trzecie kosztów jest pokrywanych z programów sterowanych centralnie,
 - prace wdrożeniowe i "usługowe" stanowią znikomą część, a ich udział spada,
 - w układzie rodzajowym spada udział wynagrodzeń, a rośnie udział aparatury,
 - w układzie kalkulacyjnym honoraria stanowią 15 %,
 - ze zleceń jest pokrywane gros kosztów wydziałowych i ogólnych,
 - uwzględnienie inflacji wykazuje spadek dopływu funduszy.
- Należy zauważyć, iż koszty ogólne / dot. uczelni / są porównywalne z kosztami wydziałowymi / dot. jednostek /.

Część II . Zarys koncepcji programowej.

Aktualną sytuację Politechniki Wrocławskiej można uznać za trudną, aczkolwiek nie wydaje się być tragiczną. Zarysowują się dwie drogi poprawy tej sytuacji. Jedna polega na mniej lub bardziej spektakularnych redukcjach zatrudnienia, zmniejszeniach liczby jednostek o charakterze pomocniczym, oszczędnościach w kosztach. Droga ta jest najłatwiejsza i bywa najczęściej wybierana z uwagi na defensywność. Ambitniejszym i trudniejszym postępowaniem jest dokonanie przegrupowania sił, wprowadzenia zmian kadrowych i organizacyjnych, modyfikacja mechanizmów działania, wywołanie powszechnej aprobaty i chęci do realizacji programu mającego nawet charakter wizji. Ta ofensywna droga mimo swego ryzyka jest zalecana w literaturze i bywa z powodzeniem stosowana w wielu krajach.

1. Wnioski wynikające z analizy sytuacji

a/ Politechnika Wrocławska staje się uczelnią, w której działalność dydaktyczno - wychowawcza jest ograniczana na rzecz działalności naukowo - badawczej, a zwłaszcza działalności zleconej i realizowanej poza normalnymi obowiązkami. Uzasadniony niepokój budzi znaczny udział w programach sterowanych centralnie, które prawdopodobnie zostaną drastycznie ograniczone.

b/ Znacznym utrudnieniem jest konkurencja małych i operatywnych spółek, w których zatrudnieni są pracownicy o dość dużych kwalifikacjach i które mają znaczny tzw. współczynnik powrotu. Mają one systemy informacyjne ograniczone do niezbędnego minimum.

c/ Za podstawowe problemy należy uznać : zmianę struktury zatrudnienia, zwiększenie operatywności kadry kierowniczej, zapewnienie napływu funduszy zwłaszcza z uwagi na spadek płacy realnej / inflacja / i trudności odwrócenia majątku trwałego.

2. Propozycje głównych kierunków działań.

a/ Zasadniczą kwestią jest status Politechniki Wrocławskiej jako uczelni, tzn. jej przynależność do sfery użyteczności publicznej i/lub do sfery samofinansowania. Przynależność do pierwszej sfery oznacza zagwarantowanie: pokrycia kosztów z budżetu państwa. Dlatego też potrzebna jest szczegółowa analiza zmierzająca do urealnienia wielkości dotacji. W przypadku zaliczenia uczelni do drugiej sfery pojawia się pierwszoplanowa kwestia stosunków własnościowych. Na właścicieli bowiem spoczywa obowiązek prowadzenia efektywnej działalności. Z uwagi na rządowe działania w kierunku rynku kapitałowego jest uzasadnione, by z efektów tych działań w pełni skorzystać.

b/ Drugim ważnym kierunkiem drogi ofensywnej powinno być zmienienie zasad funkcjonowania uczelni. Aktualnie stanowi ona sztywną strukturę o nadmiernej centralizacji, z której uciekło wiele osób o wysokich kwalifikacjach i w której jest sporo niegospodarności. Doświadczenia wielu krajów wykazują wysoką efektywność mobilnych zespołów naukowo - badawczych o znacznej autonomii, które są pozbawione skrzepowań administracyjnych - biurokratycznych. Potwierdzają to też polskie doświadczenia decentralizacyjne zmierzające do upodmiotowienia pracowników. Również w ramach uczelni samodzielny Instytut I-25 cechuje się: - wysokim wskaźnikiem wzrostu sprzedaży,

- najwyższą wartością sprzedaży na jednego zatrudnionego,
- wysoką nadwyżką na jednego zatrudnionego,
- wysokim funduszem rozwoju w dyspozycji instytutu,

W ramach tego kierunku należałoby m. in. zmienić zasady ewidencji kosztów tak, by pozwoliły wykazywać koszty zbędne oraz poprawić efektywność poprzez usunięcie niegospodarności wykazanej przez kontrole. Należy zatem dążyć do takich warunków działalności instytutów i zespołów, które z powodzeniem stwarzają np. spółki. Warto zaproponować afiliację spółek. Politechnika Wrocławska ma do zaoferowania wysoką pozycję naukową i może być leaderem.

c/ Dopiero po rozstrzygnięciu powyższych kwestii /opor. p-ktu a i b/ można ustalić środki do realizacji głównych celów, a wśród nich poziom i strukturę zatrudnienia oraz liczbę jednostek pomocniczych. Już dziś jest oczywiste, iż administracja centralna uczelni jest rozbudowana. Dążąc do jej redukcji należy przygotować możliwości urlopowania / delegowania / pracowników oraz przygotować warunki do podjęcia przez nich samodzielnej działalności usługowej lub produkcyjnej, w której będą wykorzystywane rozwiązania pracowników uczelni.

XXXX

Autor pragnie przeprosić PT Czytelnika za skrótowy i tezewy charakter opracowania. Wpłynął na to krótki czas będący w dyspozycji oraz pozycja, którą przyszło mu pełnić w ostatnich latach, a która nie pozwalała uzyskać informacji i doświadczeń.

Mikołaj Firlej

Projekt

Uchwała RKW NSZZ "Solidarność" - Dolny Śląsk
z 27 listopada 1989 r.

Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ "Solidarność" - Dolny Śląsk wzywa KKW do zajęcia stanowiska w sprawie ochrony prawa do pracy Brak takiego stanowiska, przy jednoczesnych rządowych zapowiedziach mającego wystąpić bezrobocie, budzi najwyższe zaniepokojenie załóg zakładów pracy.

Zaniepokojenie to zwiększa fakt, iż w aktualnym systemie prawnym istnieją luki odnośnie zabezpieczenia prawa do pracy dla zwalnianych pracowników. Luk tych nie wypełni przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej projekt rozwiązań prawnych pt. "Koncepcja rozwiązywania problemów ewentualnego bezrobocia spowodowanego grupowymi zwolnieniami z pracy". Co więcej projekt ten zawiera propozycje przepisów zmniejszających dotychczasowe uprawnienia pracowników.

RKW "Solidarność" - Dolny Śląsk przyjęła 26 października "Stanowisko w Sprawie Ochrony Prawa do Pracy". Wcześniej, 17 października stanowisko to było przedstawione, jeszcze jako projekt, na obradach Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność". Ze względu na fakt, iż w tej sprawie nie można pozwolić na żadną, dalszą zwłokę, RKW zobowiązuje sojego Przewodniczącego Władysława Frasniewa do ponownego przedstawienia zajętogo przez nią Stanowiska na najbliższych obradach KKW i, jednocześnie postawienia tej sprawy priorytetowej dla całego Związku. RKW wnosi o powołanie zespołu roboczego, którego zadaniem będzie opracowanie propozycji Związku.

Projekt uchwały został zgłoszony przez Romana Traczyka i przyjęty jednogłośnie.

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, których udziałowcem jest Politechnika Wrocławska mają raczej negatywną opinię u pracowników Uczelni. Co ciekawe, opinia ta, w wielu przypadkach, nie opiera się na znajomości faktów a jedynie na odczuciach. Wydaje się więc, że istnieje potrzeba szerszej informacji dotyczącej działalności 10 powstałych spółek.

Aby uniknąć wątpliwości co do moich intencji, jako autora artykułu, pragnę, już na wstępie, zadeklarować swoją zdecydowaną dezaprobatę w stosunku do wszelkich dotychczasowych przedsięwzięć w omawianej dziedzinie. W kilku najbliższych numerach Biuletynu będę przedstawił wybrane przez siebie informacje dotyczące działalności spółek. Jakkolwiek, biorąc pod uwagę mój zadeklarowany stosunek do nich, dobór faktów będzie na pewno subiektywny, niemniej, będę starał się ograniczyć wszelki komentarz do minimum.

Rozpocznę od najmłodszej spółki z udziałem Politechniki, od Spółki "Profile". O wyborze zdecydowały następujące fakty:

- Spółka "Profile" jest pierwszą spółką akcyjną z udziałem Politechniki
- Statut Spółki umożliwia zwiększenie kapitału akcyjnego, i jedno - wcześniej, sprzedaż akcji w ręce prywatne,
- We wrześniu 1989 r. Prezes Spółki rozesłał do wielu jednostek Uczelni ofertę dotyczącą możliwości sprzedaży prac badawczych za pośrednictwem Sp. "Profile". W ofercie zapewnia się wykonującym prace, możliwość korzystania z urządzeń Politechniki oraz korzystne warunki finansowe /wynagrodzenie w wys. 53% sumy sprzedażnej, podczas gdy na Politechnice najbardziej korzystny zwrot wynosi ok. 38% /. Jednocześnie, również we wrześniu, J.M. Rektor Kmita wystosował do wszystkich Instytutów pismo potępiające wszelkie wykorzystywanie infrastruktury Uczelni dla prywatnych celów zarobkowych, zalecając dyrektorom podjęcie odpowiednich działań w celu zapobiegnięcia tym praktykom.

Spółka "Profile" powstała 23 czerwca 1989 r. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Prorektora T. Winnickiego Senatowi P. Wr., do spółki miały przystąpić obok firm prywatnych również "Pafawag" i "Elwro". W rzeczywistości, poza Politechniką, umowę notarialną podpisało 9 małych spółek z o. o. Kapitał akcyjny obejmuje 300 akcji na łączną sumę 30 mln. zł. I tu nie mogę się powstrzymać od komentarza. W moim rozumieniu, spółkę zakłada się wtedy kiedy nie ma się pieniędzy aby samemu rozpocząć działalność gospodarczą lub też, ma się pieniądze ale nie posiada się wystarczających umiejętności /zakłada się wtedy tzw. spółkę z "know how"/. W omawianym przypadku trudno jest powiedzieć co skłoniło Politechnikę do zawiazania tej spółki. Kapitał 30 mln. zł jest raczej śmieszny jak na czerwiec b.r. /tym bardziej, że P.Wr. objęła 67% akcji/, firmy które przystąpiły do Spółki nie dysponują raczej żadnym liczącym się potencjałem. Łatwiej odpowiedzieć na pytanie: "jaki był interes pozostałych akcjonariuszy?". Otóż 9 firm, za śmieszne pieniądze zapewniło sobie dostęp do infrastruktury Politechniki /Par. 9 Statutu Spółki: "Politechnika zobowiązuje się do udostępnienia Spółce odpłatnie pomieszczeń i urządzeń niezbędnych do jej działalności. Warunki i termin tego udostępnienia strony określają w umowie"/. Przedsiębiorstwo "Gepard" Sp. z o.o. zapewniło sobie tą możliwość poprzez zakupienie 1 akcji za 100 tys. zł.

Mała ilość przydzielonego mi miejsca nie pozwala mi na szerszą informację o udziałowcach Sp. "Profile", warto jednak zwrócić uwagę na pewne fakty. Otóż p. Edward Czarny podpisał akt notarialny tak w imieniu Spółdzielni "Wod-Mel" /poz. 2/ jak i w imieniu Sp. z o.o. "Geosad-technika" /poz. 5/. Pan Henryk Szuber w imieniu Sp. z o.o. "Geosad" /poz. 10/ oraz Sp. z o.o. "Geosad-Service" /poz. 13/. Pozostałe firmy, które przystąpiły do Spółki to: "Energeo" Sp. z o.o., "Sansat" Sp. z o.o., "Eltech" Sp. z o.o., "Ekomotor" Sp. z o.o., "Aquarius" Sp. z o.o. Dodać jeszcze należy, że w imieniu P. Wr. akt notarialny podpisał Dyrektor ZANID-u Wiesław Krasinski.

Władze Spółki "Profile"

Zarząd: Ryszard Borys - prezes, Ryszard Wojtaszek, Wiesław Krasinski - wiceprezesi.

Komentarz: Art. 482. par. 1. Kodeksu Handlowego z 27 VI 1934 r. mówi: "Kto biorąc udział w tworzeniu spółki albo będąc członkiem władz spółki lub likwidatorem, działa na jej szkodę, podlega karze więzienia do lat 5 i grzywny.". Powstaje pytanie: jak dyrektor W. Krasinski pogodzi obowiązki pełnomocnika P. Wr. z obowiązkami wiceprezesa Sp. "Profile", biorąc pod uwagę, że jest aktualnie zatrudniony w obu tych firmach?

Rada Nadzorcza

Tomasz Winnicki - prezes, Edward Błaszczuk, Andrzej Musielak - wiceprezesi, Franciszek Bagłaż /kwestor P. Wr., to właśnie on będzie ustalał warunki na jakich Spółka będzie wykorzystywała sprzęt P. Wr. /, Józef Frackowiak, Edward Czarny - członkowie Rady Nadzorczej.

c. d. n.

Roman Traczyk

W następnym numerze: dalej o Sp. "Profile", I - 24 - piec indukcyjny - ZD HYBROMECH - HYDROMET - ZD KGHM - Zakład Rzemieślniczy "Alfa", a jak starczy miejsca to o następnych spółkach.

Oświadczenie

6.12.89.

Zespół powołany w dniu 8 XI 1989 r. przez Zebranie Delegatów dla wyjaśnienia przebiegu incydentu, jaki zaszedł 23 X na posiedzeniu Rady Wrocławskiego Klubu Obywatelskiego przeprowadził rozmowy z pp. Zbigniewem Pohlem, czł. R.W. KO, Franciszkiem Połomskim, przewodniczącym R.W. KO, Ludwikiem Turko, rzecznikiem prasowym RKW oraz otrzymał za pośrednictwem p. Wojciecha Myśleckiego pisemny komentarz do tekstu zamieszczonego w numerze 25/220 Solidarności Walczącej, który to tekst stanowił podstawę wniesienia sprawy na Zebranie Delegatów. Zapoznaliśmy się też z oświadczeniem Rady WKO z dn 7 XI 1989 r. oraz z listem otwartym prof. Andrzeja Wiszniewskiego skierowanym do Rady w dniu 15 XI 1989 r.

Biorąc pod uwagę czas, jaki upłynął od dnia posiedzenia Rady WKO oraz fakt, że relacje z przebiegu incydentu oparte były wyłącznie na pamięci obecnych / nie mieliśmy możliwości zapoznania się z zapisem magnetofonowym wypowiedzi, a nawet nie wiemy czy zapis taki istnieje / całkowicie jednoznaczne odtworzenie incydentu było dla nas niemożliwe, tym bardziej, że według oświadczenia rzecznika prasowego RKW zebranie Rady WKO miało charakter poufny.

Jednakże analizując wszystkie reakcje doszliśmy do następujących wniosków:

1. Wypowiedź Wł. Frasyniuka nie zawierała stwierdzenia poddającego w wątpliwość kwalifikacje psychiczne dr J. Waszkiewicza do pełnienia funkcji w życiu publicznym. Zarzut podniesiony przez Wł. Frasyniuka dotyczył decyzji dr Waszkiewicza podjętej w toku procesu i zmieniającej charakter represji jakim był poddany jako członek władz Solidarności. Należy jednak mieć na uwadze, że stopień zagrożenia procesowego dr J. Waszkiewicza jako jednego z sygnatariuszy komunikatu Krajowego Komitetu Strajkowego proklamującego 13 grudnia 1981 r. strajk generalny, był większy niż tych członków KK którzy nie uczestniczyli w podejmowaniu tej akcji.

2. Nie podzielać poglądu Wł. Frasyniuka na tę sprawę, możemy je jednak, na podstawie dostępnych informacji, uznać, że wypowiedź jego nie miała znamion zniesławienia dr J. Waszkiewicza.

3. Wyrażamy ubolewanie z powodu krzywdy moralnej, jaka spotkała dr J. Waszkiewicza, którego charakter i umysłowość wysoko cenimy i którego kwalifikacje do pełnienia funkcji publicznych nie ulegają dla nas wątpliwości.

Krzysztof Pigoń

Antoni Tabczewski

Wstępny projekt ustawy o szkolnictwie wyższym

Komisja powołana przez ministra Samsonowicza, działająca pod przewodnictwem prof. Izdebskiego, przygotowała "projekt wstępny" ustawy o szkolnictwie wyższym, który z początkiem listopada został przedstawiony do oceny pewnej liczbie osób, by - po ewentualnych zmianach zasugerowanych przez nie - w wersji poprawionej trafić już oficjalnie do uczelni akademickich. Dyskusja w uczelniach, która zapewne nastąpi jeszcze w grudniu tego roku, posłuży do opracowania ostatecznej wersji, jaką Minister przedłoży Sejmowi z początkiem roku przyszłego. Ponieważ projekt komisji Izdebskiego idzie dalej w kierunku samorządności od propozycji "prowizorium ustawowego" opracowanej przez Ogólnopolską Komisję Porozumiewawczą Nauki /OKPN/ "Solidarności", można spodziewać się, że on właśnie da początek nowej ustawie. Z tego względu warto zapoznać grono pracowników Politechniki już z jego pierwotną wersją, choćby miała ona ulec zmianom w rezultacie zgłoszonych uwag i postulatów.

Zasadniczym novum projektu jest wprowadzenie dwu kategorii uczelni: o pełnej samorządności oraz o samorządności ograniczonej Kontrolą Ministra lub Rady Głównej. Warunkiem uzyskania pełnych praw jest posiadanie w gronie nauczającym co najmniej 100 profesorów i docentów oraz prowadzenie kształcenia na co najmniej 10 kierunkach. Uczelnie takie - same konstruują swój statut, nie wymagający zatwierdzenia przez Ministra i regulujący praktycznie wszystkie sprawy jak struktura uczelni, sprawy pracownicze i studenckie. Minister sprawuje nad nimi nadzór jedynie w zakresie zgodności ich działań - ności z prawem a ew. jego ingerencje dotyczą tylko niewielu, mniej istotnych spraw / m.in. funduszu nagród i zasad jego podziału/.

Rada Główna uzyskuje z powrotem charakter rzeczywistej reprezentacji akademickiej, jakkolwiek w związku ze zmniejszeniem jej liczebności / 20 prof. i docentów, 7 innych nauczycieli akademickich, i 3 studentów / reprezentacja ta wyłaniana jest w wyborach pośrednich / przez elektorów wybieranych w uczelniach w liczbie 1 na 50 profesorów i docentów oraz 1 na 200 pozostałych nauczycieli/. Delegatów studenckich wybiera ogólnokrajowy Zjazd Samorządów Studentów. Decyzyjne uprawnienia Rady nie są jednak duże: oprócz określenia warunków prowadzenia kierunków studiów i nadawania tytułów za wodowych przez uczelnie oraz ustalania programów rozwoju szkolnictwa Rada Główna wybiera odwoławczą komisję dyscyplinarną i przypada jąca uczelniom część składu Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej. Jest to w zasadzie organ opiniotwórczy Ministra.

Środki finansowe uczelni mają pochodzić a/ z budżetu, b/z odpłatnie prowadzonej działalności badawczej, c/ ze źródeł innych jak opłaty za studia, działalność gospodarczą, udział w spółkach, darowizny. Środki budżetowe składają się z dotacji na utrzymanie i rozwój uczelni, działalność dydaktyczną i kształcenie kadr, ze środków uzyskanych przez uczelnię na prowadzenie określonych prac badawczych i z takichże środków pozyskanych indywidualnie.

Podstawową jednostką uczelni jest wydział. Dalsze elementy struktury określa statut uczelni. Organami uczelni jednoosobowymi są: rektor, prorektorzy, dziekan i prodziekan oraz dyrektor administracyjny. Tryb wyboru kolegialnych i jednoosobowych organów określa statut uczelni. Pierwsze wybory mają się odbyć do 31 VII 1990 r. na podstawie regulaminów wyborczych uchwalonych przez senat. Wyborów rektora, prorektorów, dziekanów i prodziekanów w r. 1990 dokonają senaty i rady wydziałów w składzie obecnym jednakże bez przedstawicieli partii i zw. zaw., natomiast uzupełnionym o przedstawicieli a/ profesorów i docentów, b/ pozostałych nauczycieli akademickich, c/ studentów, d/ innych pracowników uczelni. Udział każdego z tych grup nie może być niższy niż 10 % składu senatu /rady wydziału/.

Projekt ustawy przewiduje odpolitycznienie uczelni: w senacie i radach wydziału nie zasiadają przedstawiciele partii i związków zawodowych, instancje partyjne nie mają żadnych szczególnych uprawnień, odpolitycznieniu ulega formuła ślubowania studenckiego oraz kryteria zatrudniania i awansowania.

Drugie novum projektu ustawy dotyczy nauczycieli akademickich. Projekt przewiduje dwie grupy nauczycieli akademickich: pracowników naukowych a mianowicie: profesorów, profesorów uczelni, adiunktów i asystentów oraz pracowników dydaktycznych: docentów, wykładowców, lektorów i instruktorów. Profesorowie mianowani są na stałe przez ministra, profesorów uczelni i docentów mianuje w zasadzie na stałe /lecz statut może przewidywać inny okres mianowania/ rektor, podobnie jak i pozostałych nauczycieli akademickich, których okresy zatrudnienia ustala senat.

Wymiar pensum nauczycieli akademickich określa senat. Na wynagrodzenie składają się: stawka osobistego zaszerzowania + wynagrodzenie za zajęcia + ew. dodatki. O ile uczelnia posiada środki finansowe inne niż dotacje z budżetu na płace / np. środki na prowadzenie badań opłacanych z budżetu lub środki pozabudżetowe/, senat może zwiększyć wynagrodzenia zasadnicze i dodatki funkcyjne. Nie-nauczyciele akademicy zatrudnieni są na podstawie umowy o pracę.

Warunkiem podjęcia studiów /nawet jako wolnego słuchacza/ jest posiadanie matury, natomiast tryb przyjęcia na studia określa senat. Regulamin studiów ustala senat po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego. Na 2 ostatnich latach student może zostać asystentem - stażystą. Samorząd studencki działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez studentów, senat sprawdza jedynie jego zgodność ze statutem uczelni. Samorząd studencki decyduje o rozdziale środków przeznaczonych na cele studenckie. Przedstawiciele samorządów uczelni tworzą Zjazd Samorządów Studenckich. Studentom przysługuje prawo do zrzeszania się w organizacjach, które rejestruje rektor. Warunkiem rejestracji jest zgodność statutu /regulaminu/ z prawem i ze statutem uczelni. Samorząd i organizacje mają prawo do podjęcia strajku studenckiego, ale dopiero jako ostateczne działanie po wyczerpaniu innych sposobów rozwiązania konfliktu. Studenci strajkujący nie mogą przymuszać niestrajkujących do przerywania uczestnictwa w zajęciach.

Pomijając przypadki zagrożenia życia i katastrofy żywiołowej, po licja może wkroczyć na teren uczelni jedynie na wezwanie rektora. W przypadkach wyjątkowych rektor może zawiesić /czasowo/ zajęcia w całej uczelni lub w pewnych jednostkach organizacyjnych, musi jednak uzyskać /ew. ex post/ zgodę senatu. W przypadku odmowy ze strony senatu, rektor powinien cofnąć swą decyzję lub przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia ministrowi.

Pracownicy i studenci mają prawo do organizowania zgromadzeń i manifestacji.

W przepisach przejściowych przewidziano, że okresy zatrudnienia obowiązujące przed wejściem ustawy w życie pozostają bez zmian, do cenci ze stopniem dr habilitacji. zostają automatycznie profesorami uczelni, bez stopnia zaś otrzymują stanowisko dydaktyczne docenta.

Traci moc ustawa o Ministrze Edukacji Narodowej / tj. osławiona ustawa o Ministrze Nauki i Szkół Wyższych z r. 1985 /.

Statut uczelni może być uchwalony jedynie przez nowo wybrany senat / obecny senat może jednak przygotować projekt statutu /.

prof. K. Pigoń

PS. W opracowaniu tym przedstawiona została jedynie ta wersja ustawy, która odnosi się do uczelni o pełnej samorządności

Prof. dr Andrzej Morawiecki
Przewodniczący Komisji OKPN
d/s Ustawy o Szkoln. Wyższym
Uniwersytet Wrocławski
Wrocław, Pl. Uniwersytecki 1.

Wrocław, 24 listopada 1989 r.

Pan
Doc. dr hab. Janusz Ł. Grzelak
Podsekretarz Stanu M.E.N.
WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze,

Po otrzymaniu, w dniu 17 b.m., projektu Ustawy o Szkolnictwie Wyższym przygotowanego przez zespół MEN, przedyskutowaliśmy ten projekt, w gronie członków Prezydium OKPN i Komisji d/s Ustawy o Szkolnictwie Wyższym. Na tej podstawie przesyłamy następujące uwagi.

Naszym zdaniem, istotna wada tego projektu wynika z faktu, że został on przygotowany przed przyjęciem generalnych założeń regulacji prawnych w dziedzinie nauki i postępu technicznego, opracowywanych obecnie w zespole kierowanym przez prof. W. Findeisena. Co więcej, niektóre rozwiązania zawarte w projekcie Ustawy są wyraźnie niezgodne z koncepcjami przedstawianymi przez ten zespół. Z tego względu uważamy, że ustawa w proponowanym przez MEN kształcie będzie musiała zostać zmieniona po ostatecznym przyjęciu nowych zasad organizacyjnych nauki polskiej, podobnie, jak to miałyby miejsce w przypadku przyjęcia projektu tymczasowej ustawy przedstawionego przez OKPN.

Tym niemniej, traktując projekt MEN jako prowizorium ustawowe, widzimy w nim szereg rozwiązań idących - naszym zdaniem - we właściwym kierunku, sformułowanych niekiedy trafniej niż w projekcie OKPN. Zdając sobie sprawę z bezwzględnej konieczności uchwalenia przez Parlament ustawy o szkolnictwie wyższym w ciągu najbliższych 3-4 miesięcy, uważamy że oparcie się zarówno na projekcie OKPN jak i na projekcie MEN byłoby w tej sytuacji możliwe. Uważamy jednak, że w projekcie MEN kilka punktów bezwzględnie wymaga zmian.

1. Podział uczelni polskich na 2 grupy różniące się zakresem uprawnień uważamy za trafny, jednakże podział ten nie może opierać się włącznie na kryteriach ilościowych. Właściwy podział winien uwzględniać poziom absolwentów i osiągnięcia naukowe pracowników uczelni. Warto zauważyć, że przyjęte w projekcie MEN kryteria eliminują z pierwszej grupy wszystkie polskie akademie medyczne! Zdajemy sobie sprawę z trudności odpowiedniego zaklasyfikowania uczelni, zwłaszcza w początkowym okresie obowiązywania ustawy. Być może, w okresie przejściowym podziału takiego mógłby dokonać Minister Edukacji Narodowej, później zaś czuwałaby nad tym Rada Główna Szkolnictwa Wyższego.

2. Sformułowania Art. 62 - 66 są nie do przyjęcia, ze względu na administracyjne usztywnienie i ujednolicenie dróg awansu, nie uwzględniające specyfiki różnego typu szkół wyższych. Proponowany model antycypuje pewne ustalenia, które winny być uregulowane w ustawie o stopniach i tytułach naukowych. Mimo pewnych pozorów unowocześnienia preferuje on dotychczasowy - mocno krytykowany - model awansu naukowego. Proponowany wymóg habilitacji dla osiągnięcia stanowiska zarówno profesora uczelni jak i docenta, doprowadziłby do paradoksalnej sytuacji stawiania wyższych wymagań docentowi niż profesorowi!

3. Uważamy za niezwykle istotne, aby wybory organów jednoosobowych dokonywane były wyłącznie przez kolegia elektorskie, których skład winna określać ustawa. W okresie obowiązywania przepisów przejściowych należy powierzyć kolegiom elektorskim ustalenie przepisów dotyczących wyborów organów kolegialnych i jednoosobowych wszędzie tam, gdzie w przyszłości regulować to będą statuty uczelni. Proponujemy też zapis w ustawie ograniczający pełnienie funkcji danego organu jednoosobowego do dwóch kolejnych kadencji.

W wielu innych punktach projektu MEN znajdują się sformułowania, które nasuwają nam wątpliwości. I tak na przykład, uważamy że niecelowe jest odwoływanie się w ustawie do Karty Nauczyciela, która może w przyszłości zostać zniesiona wraz z innymi przywilejami branżowymi. Przyznawanie określonych kompetencji Narodowej Radzie Badań Podstawowych - organowi, którego istnienie nie zostało jeszcze zdecydowane - jest nieskuteczne. Zdaniem przedstawicieli szkół artystycznych wiele punktów tego projektu ustawy nie odpowiada specyfice ich uczelni.

Do tych i innych punktów chcielibyśmy wrócić w ewentualnej późniejszej dyskusji nad tym projektem. Uważamy bowiem, że przy uwzględnieniu naszych zasadniczych zastrzeżeń wymienionych w p. 1-3 projekt MEN mógłby uzyskać poparcie OKPN

Łączę wyrazy poważania

Prof. dr Andrzej Morawiecki

Wrocław, 30 listopada 1989 r.

Do Krajowej Komisji Wyborczej
NSZZ "Solidarność"
Na ręce Przewodniczącego Komisji
kol. Krzysztofa Dowgiałło
GDANSK
ul. Wały Jagiellońskie

W dniach 23 - 25 XI br w Szczecinie odbył się Zjazd Regionalny struktur NSZZ "S" zarejestrowanych w Międzyzakładowym Komitecie Organizacyjnym. Dokonano wyboru władz regionalnych i delegatów na Zjazd Krajowy Związku. Do udziału w wyborach i Walnym Zebraniu Delegatów nie dopuszczono organizacji zakładowych zarejestrowanych w Tymczasowym Zarządzie Regionu NSZZ "Solidarność" Pomorza Zachodniego. Organizacje te, i Tymczasowy Zarząd Regionu, niezmiennie deklarowały wolę i podejmowały działania w kierunku uratowania jedności Związku, domagały się przeprowadzenia demokratycznych wyborów otwartych dla wszystkich członków Związku, oraz wspólnego Zjazdu Krajowego.

Nie zostały wysłuchane i uwzględnione głosy członków Związku za - niepokojących rozwojem wydarzeń w NSZZ "Solidarność". Zignorowane zostały apele i uchwały Porozumienia na Rzecz Przeprowadzenia Demokratycznych Wyborów w NSZZ "Solidarność", Grupy Roboczej Komisji Krajowej oraz wszystkich tych, którzy domagali się, aby Związek powrócił do zasad sformułowanych na I Krajowym Zjeździe Delegatów.

Stanowczo protestujemy przeciwko tego rodzaju praktykom, gdyż uważamy, że prowadzą one w sposób nieuchronny do destrukcji NSZZ "S".

Domagamy się od Krajowej Komisji Wyborczej, na której ciąży obowiązek przeprowadzenia wyborów zgodnie ze Statutem, unieważnienia wyborów regionalnych w regionie Pomorza Zachodniego i podjęcia działań zmierzających do odbycia Walnego Zebrania Delegatów Regionu w sposób zapewniający właściwą reprezentację wszystkich organizacji zakładowych.

Oświadczamy, że jeżeli kroki w tym kierunku nie zostaną podjęte, to odpowiedzialność za rozbięcie Związku w całości obciążą Krajową Komisję Wyborczą, która jest jedyną instancją odpowiedzialną za przeprowadzenie wyborów zgodnie ze Statutem.

Wzywamy wszystkich członków NSZZ "Solidarność" do obrony Związku przed powstałymi zagrożeniami i przyłączenia się do naszego protestu.

xxx Pod powyższym tekstem można złożyć swój podpis w lokalu KZ "S" Pol. Wr.

x Komisja Wyborcza /Wrocław/ uchwaliła B. Karauda zobowiązał się do rozpatrzenia tej sprawy na prezydium RKK
za podobny wniosek do Krajowej Komisji ewentualny jest wniosek RKK do
ji Wyborczej. o sprawdzenie prawidłowości wyborów.

W dniu 25 listopada 1989 roku z inicjatywy Ogólnopolskiej Komisji Porozumiewawczej Nauki NSZZ "Solidarność" odbyło się na Politechnice Warszawskiej spotkanie nauczycieli akademickich zaangażowanych w nauczanie przedmiotów humanistycznych w szkołach wyższych.

Zgromadzeni przyjęli następujące stanowisko.

X X X

Uważamy, że w programach studiów wszystkich szkół wyższych powinny znajdować się przedmioty humanistyczne. Zawężenie funkcji uczelni do kształcenia wyłącznie zawodowego uważamy za niesłuszne. Brak wykształcenia ogólnego traktującego o człowieku, społeczeństwie, historii i kulturze, wykształcenia, które stanowi o rozumieniu rzeczywistości i twórczym działaniu pogłębia społeczną atomizację, utratę poczucia tożsamości, podatność na indoktrynację oraz lukę cywilizacyjną dzielącą Polskę od krajów rozwiniętych. Nowa sytuacja polityczna umożliwiająca młodej inteligencji polskiej wpływ na kształtowanie życia publicznego wymaga od niej właściwego przygotowania do tej roli. Stan widzy humanistycznej absolwentów szkół wyższych oceniamy jako wysoce niezadowalający. Uznajemy więc potrzebę zmian w nauczaniu tych przedmiotów.

Za najskuteczniejszą drogę zmiany uważamy nadanie uczelniom autonomii w stanowieniu programów i sposobu nauczania dyscyplin humanistycznych, lecz bez możliwości ich likwidacji. Obawiamy się, że zapewnienie uczelniom nieograniczonej swobody w tym względzie może spowodować - decyzjami władz uczelni i w imię partykularnych interesów - usunięcie tych dyscyplin z programów studiów. Takim decyzjom sprzyja również tendencja do bezrefleksyjnego odrzucania nauk humanistycznych traktowanych jako narzędzie indoktrynacji ideologicznej, którym w istocie swej nie są.

Uważamy, że najlepiej służyłoby w chwili obecnej nauczaniu tych przedmiotów:

1. wprowadzenie prawa studentów do wyboru imiennych, autorskich programów nauczania przedmiotów humanistycznych przy określeniu ich minimalnego obligatoryjnego pensum godzinowego;
2. wprowadzenia prawa studentów do zaliczania przedmiotów humanistycznych w różnych akademickich instytucjach naukowych, a także poza macierzystą uczelnią;
3. zniesienia uzależnienia obsady etatowej katedr od pensum dydaktycznego;
4. zniesienie limitów liczbowych przy tworzeniu grup studenckich.

Powyższe sugestie sprowadzają się do przyjęcia obowiązkowego minimum nauk humanistycznych w planach studiów, przy pozostawieniu uczelniom i studentom możliwości swobodnego wyboru ich treści i metod nauczania. Zgłaszamy je świadomi ogólnonarodowych i kulturotwórczych zadań inteligencji polskiej. Niepokoi nas, że w ministerialnym projekcie Ustawy o Szkolnictwie Wyższym z dnia 9.XI.89 wśród funkcji szkoły wyższej nie wymienia się kształtowania etosu inteligencji.

X X X

Na spotkaniu powołano do życia Zespół d.s. Nauczania Przedmiotów Humanistycznych przy OKPN NSZZ "Solidarność". Do zadań Zespołu należeć będzie: zbieranie informacji o stanie nauczania tych przedmiotów, ułatwienie wymiany doświadczeń między uczelniami w tej mierze, podejmowanie inicjatyw zmierzających do doskonalenia tego nauczania oraz interwencji w przypadkach jego zagrożeń. Zespół oferuje Ministerstwu Edukacji Narodowej swą współpracę w dziele naprawy nauczania humanistyki, przypominając zarazem, że zgodnie z zawartymi porozumieniami MEN powinien konsultować swe decyzje ze związkami zawodowymi.

Szanowni Koledzy !

Przesyłamy na Wasze ręce stanowisko będące początkiem działalności Zespołu d.s. Nauczania Przedmiotów Humanistycznych przy OKPN NSZZ "S". Jesteśmy świadomi, iż dziś, wraz z coraz szerszą autonomią przyznawaną szkołom wyższemu, stoimy w obliczu wielkiej naszej szansy i pewnego zagrożenia. Naszą szansą jest to, że po raz pierwszy legalnie możemy kształtować własne programy nauczania nieskrępowane rozporządzeniami określającymi ich tematykę i wymiar godzinowy. Zagrożeniem może stać się zaś to, że władze naszych uczelni mogą pokusić się o redukcję, bądź wręcz likwidację przedmiotów humanistycznych po uchyleniu obligatoryjności ich nauczania.

Co zrobić w tej sytuacji ? Przede wszystkim pamiętać, że autonomiczność uczelni zadziała ku wspólnej korzyści studentów i nauczycieli, gdy sami, nie czekając na dyspozycje władz, weźmiemy nauczanie przedmiotów humanistycznych w nasze ręce. Twórzmy więc nowe, autorskie programy tych przedmiotów. Forsujmy ich zatwierdzenie przez ciła kolegialne naszych uczelni. Szukajmy sojuszników w tym dziele pośród studentów, także przez dopuszczenie ich do tworzenia programów. Działajmy na rzecz zmiany powszechnej opinii o naukach, które reprezentujemy. Pamiętajmy, że ciąży na nas to, iż przez lata byliśmy wykorzystywani jako narzędzie indoktrynacji ideologią marksistowską. Starajmy się zmieniać tę opinię nie tylko przez naszą działalność na uczelniach, lecz także przez dyskusję w środkach masowego przekazu. Wreszcie - przez przedstawienie studentom szerokiej propozycji programów do wyboru - stworzyć mechanizmy naturalnej selekcji osób nauczających tych przedmiotów.

We wszystkich tych działaniach możecie Państwo liczyć na pomoc naszego Zespołu. Jego działalność będzie owocna, gdy będziecie nas informować o podjętych inicjatywach - zarówno pomyslnie przeprowadzonych, jak i napotykających na opór. Pozwoli to nam na zorganizowanie wymiany doświadczeń między uczelniami w tym względzie. Apelujemy także o przekazywanie do nas wszelkich informacji o przypadkach zagrożeń czy łamania prawidłowego, Państwa zdaniem, nauczania przedmiotów humanistycznych. Będziemy starali się podejmować działania interwencyjne w takich sprawach.

Wszelkie sprawy kierować można do członków naszego Zespołu, a to:

1. Andrzeja Borkowskiego, ART Olsztyn, 10-745 Olsztyn-Kortowo 45B 27
2. Ewy Chmieleckiej, SGPiS Warszawa, 01-923 Warszawa, Bogusławskiego 22 57
3. Radzisławy Gortat, UW, 00-684 Warszawa, ul. Kłandy 14 54
4. Leszka Kożuchowskiego, UMK, 87-100 Toruń, ul. Buszczyńskich 3d 117
5. Elżbiety Opiza, WSP Bydgoszcz, Bydgoszcz, ul. Konopnickiej 34a 4
6. Róży Osuch-Jaczeńskiej, SI.AM, Katowice, ul. Kochanowskiego 18
7. Stefana Symotiuka, UMCS, Lublin, ul. Sowińskiego 7 10

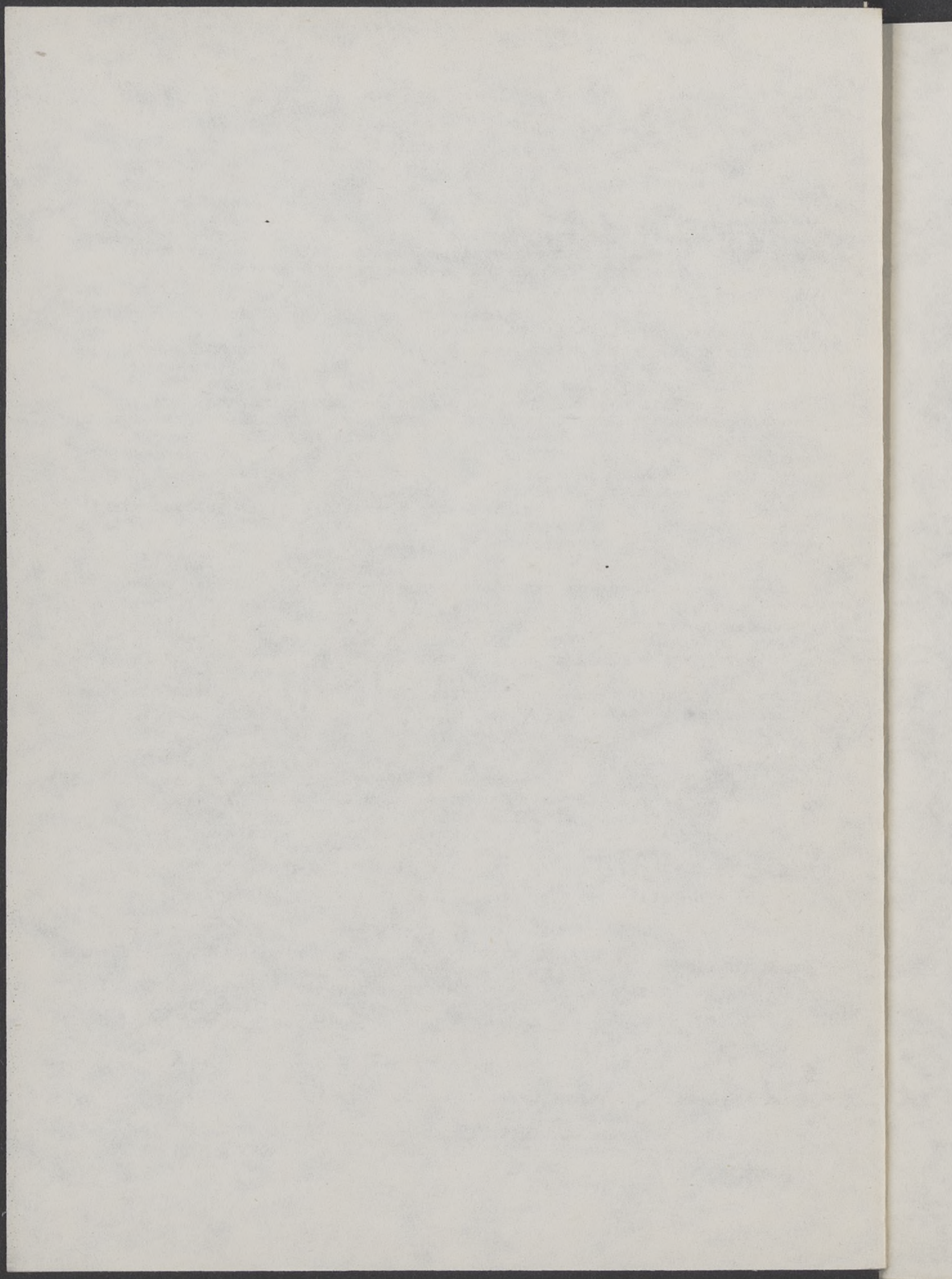
(Uwaga: podaliśmy adresy domowe członków Zespołu.)

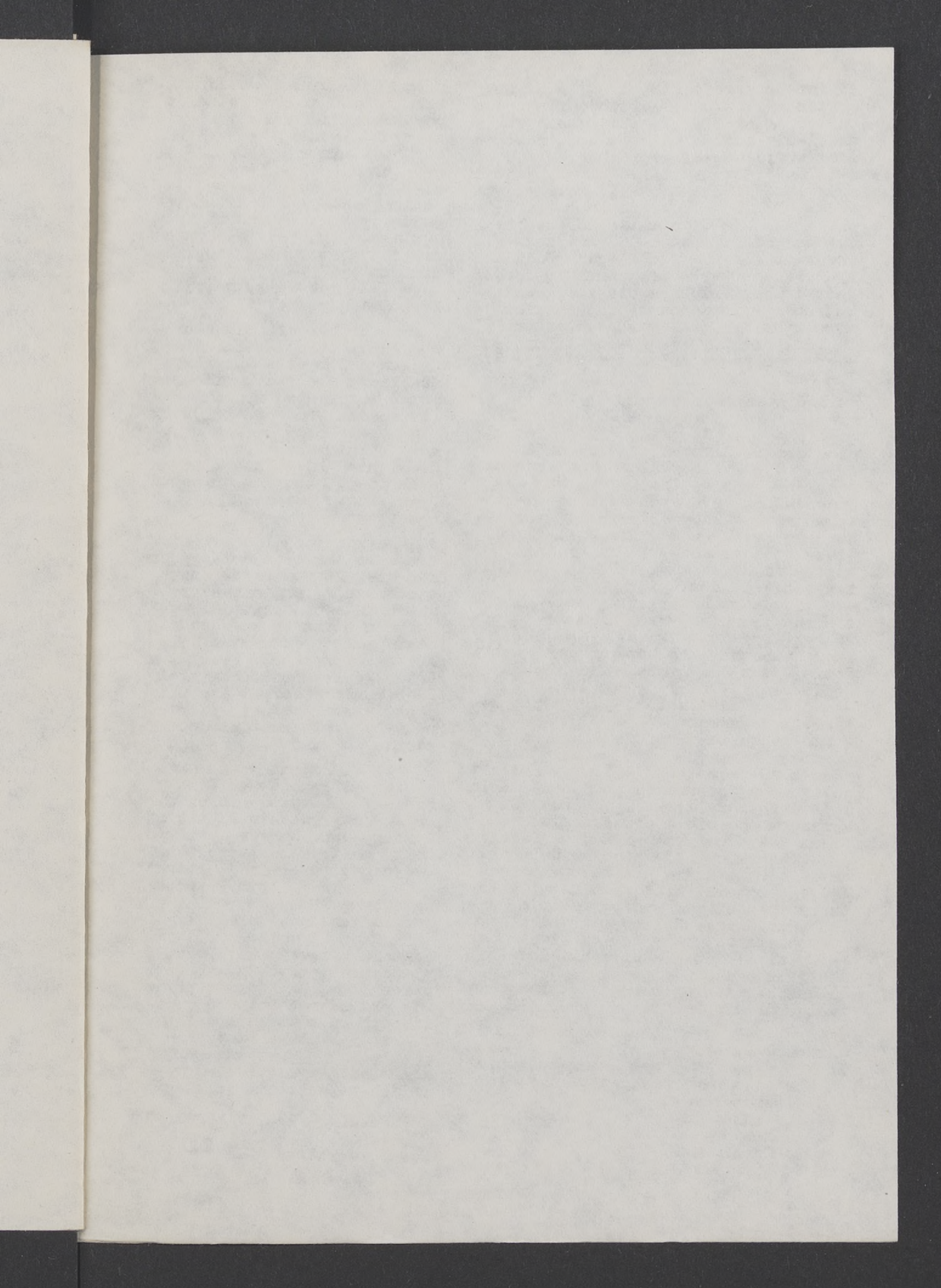
Liczymy na bliską i owocną współpracę z Państwem

Pozdrawiamy serdecznie /w imieniu zespołu Ewa Chmielecka/
Warszawa 1989 r.

x Organizacja oddziałowa I-5 zwróciła się z wnioskiem, aby Prezydium Kom. Zakł. zwróciło się do Kuratorium Oświaty z prośbą o wykaz wolnych miejsc pracy w szkolnictwie średnim, oraz o rozpowszechnienie tej informacji w organizacjach oddziałowych. Prezydium ustaliło dwutorowy tryb załatwienia tej sprawy:

- zwrócenie się do Rektora z wnioskiem o powołanie pełnomocnika d/s osób zwalnianych, którzy zostaliby zobligowani do stałej współpracy w tym zakresie
- Prezydium wysłało w powyższej sprawie pismo bezpośrednio do szkół, oraz nawiązało kontakt z Porozumieniem Branżowym Oświaty /RKW, pl. Czerwony/.

x Przedstawiciel RKS, dr M. Muszyński przedstawił trudną sytuację finansową tej organizacji. Wynika ona z faktu niesienia pomocy materialnej, jak również z wydawania bezpłatnego /I/ pisma "ZdN". Prezydium KZ przypomina uchwałę Walnego Zebrania Delegatów z maja 1989 r. o zobowiązaniu zbierania przez Komisję Oddziałów dobrowolnych składek od członków "S" na rzecz RKS przez skarbników w Komisjach Oddziałów. M. Muszyński przypomniał, że RKS jest depozytariuszem ciągłości Związku, który to depozyt chce powierzyć nowo wybranym /ok. marca/ władzom "S".

Przypominamy ze swej strony, że pierwszym przewodniczącym RKS był Wł. Frasiński.

x Zwolnienia pracowników płatnych ze zleceń - na prezydium KZ dn. 29 XI goście pp Cz. Biegańska i J. Więcek przedstawiły sytuację pracowników badawczych w I-3. Ustalono konieczność powołania komisji nadzwyczajnej d/s pracowników płatnych ze zleceń, która koordynowałaby działania w powyższej sprawie. Pp Cz. Biegańska i J. Więcek zobowiązały się do organizacji spotkań przedstawicieli instytutów i wyłonienia Komisji.

- w przypadku braku zgody na zwolnienie ze strony zw. zaw. Rektor ma obo wiązek wyjaśnić sprawę w RKW. B. Ka rauda zapewnił, że bez porozumienia z Komisją Zakładową nie wyda akceptacji Podjęte działania:

- próba powołania komisji d/s pracowników badawczych,

- wystosowanie pisma do ministra prof Samsonowicza,

- zgłoszenie petycji do Sejmu i Senatu /odbyło się spotkanie przedstawicieli I-3 z prof. Dudą, który obiecał poprzec sprawę w oparciu o pisma zredagowane przez Radę Instytutu i Rady Wydziału.

J. Waszkiewicz uważa, że proponowane działania okazały się mało skuteczne. Wg jego opinii, winę za zaistniałą sytuację ponosi zarówno poprzednia jak i obecna ekipa. Należy maksymalnie przyspieszyć wybory nowych władz Uczelni. Jeżeli "S" nie przejawia daleko i dającej inicjatywy - grozi P. Wr.-zawał J. Waszkiewicz proponuje ogłoszenie "votum nieufności" wobec obecnych władz

x Walne Zebranie Delegatów NSZZ "Solidarność" P. Wr. w dniu 6 XII '89 dokonało wyboru delegatów na Zebranie Delegatów w Regionie. Wybrani zostali

1. W. Kromoński
2. A. Olszewski
3. A. Romanowski
4. A. Tarczewski
5. R. Traczyk
6. J. Waszkiewicz
7. T. Wójcik

x M. Kałuszyński przedstawił trudności związane z uzyskaniem informacji dotyczących istniejących struktur Administracji Centralnej /brak zgody władz uczelni na udzielenie takiej informacji. Bez schematu organizacyjnego podporządkowania trudno będzie ocenić program restrukturyzacji administracji.

- 6 XII dokumenty te zostały "odtajnione".

x Rektor zwrócił się z prośbą do Komisji senackiej, kierowanej przez doc. Wili mowskiego o opracowanie raportu w sprawie spółek. 17 listopada komisja ogłosiła brak kompetencji w/w sprawie. Zaistniała konieczność powołania biegłych księgowych do opracowania raportu /zw. zaw. powołają swoich obserwatorów/.

x Komisja socjalna zwróciła się z prośbą o zajęcie przez zw. zaw. stanowiska w sprawie czasów organizowanych w NRD i Czechosłowacji. /utrudnianie w tych krajach w zakupie żywności przez Polaków/. Po dyskusji Prezydium KZ przyjęło wniosek prof. K. Pigonia: "Jeżeli termin jest wystarczający - zerwać umowę w związku z niedotrzymaniem warunków/.

x Wg. K. Pigonia /przewodniczący d/s Statutu Szkoły/ projekt Statutu nie będzie opracowany wcześniej niż za 2 miesiące. Sprawą pilną jest opracowanie projektu ordynacji wyborczej, która:

- ustalałaby tryb wyboru organów jednoosobowych,

- skład organów kolegialnych

Wg. przewidywań prof. K. Pigonia ustawa o szkolnictwie wyższym może być zatwierdzona przez Sejm i Senat w kwietniu przyszłego roku. W sprawie wyboru rektora może być dekret z Ministerstwa.

Więcej o przewidywanym kalendarzu wyborczym na uczelniach w numerze styczniowym BI

Materiały zebrał i opracował B. Giermek
Numer zamknięto 7XII 89r.